

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Anna Hallberg
0171-62 54 71
anna.hallberg@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på samråd avseende uppdaterad vägplan väg 55 Enköping -Litslena (TRV 2019/119234)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Enköpings kommun lämnar yttrande daterat 6 oktober 2021 som svar på remissen.

Ärendet

Bakgrund

Trafikverket arbetar med att ta fram en ny vägplan för riksväg 55 på sträckan Enköping-Litslena. Den nya vägplanen syftar till att möjliggöra så kallad 2+1-väg med en målhastighet på 100 km/h samt parallell gång- och cykelväg. Sträckan utgör en viktig regional förbindelse med omfattande arbetspendling. Under perioden 2021-09-22 – 2021-10-13 genomförs ett kompletterande samråd och kommunen har fått handlingarna att lämna yttrande över.

Samrådshandlingarna finns här:

[Dokument för väg 55, Enköping–Litslena - Trafikverket](#)

Enköpings kommun har beviljats förlängd svarstid till den 26 oktober.

Ärendets beredning

Trafikverket har tidigare genomfört ett tidigt samråd sommaren 2020 samt samråd runt årsskiftet 2020/2021. Kommunen har svarat på vägplanematerialet i dessa skeden. Nu aktuellt kompletterande samråd är begränsat till plankartor, illustrationskartor och samrådsredogörelse.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Kommunen har sammanställt sina synpunkter över det reviderade samrådsmaterialet i en skrivelse daterad 2021-10-06 och bedömer denna som lämplig att överlämna som remissvar.

Ekonomiska konsekvenser

Det reviderade samrådsförslaget omfattar den fysiska planeringen av vägområdet. Ekonomiska konsekvenser hanteras inom länstransportplanen (Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2022–2033).

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Vägplaneprocessen liknar i mycket en detaljplaneprocess. De sociala och miljömässiga konsekvenserna av pågående projekt beskrivs inom vägplanearbetet. En justering av detaljplanerna för att inte vara i konflikt med vägplaneförslaget, bedöms som en rent administrativ åtgärd utan egna sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2021-10-06

Yttrande, daterad 2021-10-06

Patrik Holm
Plan- och exploateringschef
Enköpings kommun

Anna Hallberg
Enhetschef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Trafikverket

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Tobias Viberg
0171-626284
tobias.viberg@enkoping.se

Yttrande för vägplan för RV55 Enköping-Litslena (TRV2019/119234), kompletterande samråd sept-okt 2021

Enköpings kommun har tagit del av det reviderade samrådsmaterialet för väg 55 Enköping-Litslena. Eftersom det kompletterande samrådet endast består av kartor och samrådsredogörelse men ingen plan- och miljöbeskrivning, är det ibland svårt att få en bild av vilka avvägningar som lett fram till det reviderade förslagets val av lösningar. Samrådsredogörelserna för de båda sträckorna innehåller dessutom ibland information som gäller båda sträckor men bara återfinns i ena samrådsredogörelsen. I viss mån upprepar kommunen därför tidigare framförda synpunkter vars omhändertagande materialet i det kompletterande samrådet inte redogör för. Synpunkterna lämnas under berörda rubriker för tidigare samrådets plan- och miljöbeskrivning.

Generellt

Enköpings kommun anser att det kompletterande samrådets underlag och förslag utvecklats i positiv riktning. Kommunens bedömning är att de negativa konsekvenser för boende och verksamma längs sträckorna minskat i det reviderade förslaget. Förhoppningsvis kan dialogen mellan Trafikverket, fastighetsägare och andra intressenter fortsätta under vägplaneprocessen för att skapa bästa möjliga avvägning mellan de enskilda och allmänna intressena.

Alltjämt finns dock vissa frågeställningar och brister som kommunen önskar att Trafikverket arbetar vidare med i processen. Detta gäller framför allt den inledande/avslutande sträckan mellan Hagalund/Enköpings företagspark och Sneby bergtäkt/Östertorp.

För att underlätta att förstå vilka ställningstaganden och avvägningar som gjorts i samband med redovisade revideringar hade det därför varit önskvärt om det kompletterande samrådet även hade innehållet i en reviderad plan- och miljöbeskrivning. Även uppdaterade bullerkartor och färdig miljökonsekvensbeskrivning hade underlättat.

Samrådshandling väg 55 Enköping-Litslena, plan- och miljöbeskrivning

3.3.1. Kommunala planer

Planlagda ytor inom föreslaget vägområde (Enköping-Litslena)

I några ytor överlappar vägplanen detaljplanlagd mark. Trafikverket har ansökt om planbesked för att upphäva eller revidera gällande detaljplaner inom dessa ytor. Kommunen hanterar denna ansökan i kommunstyrelsens plan-, mark och exploateringsutskott vid sammanträde 14 oktober och lämnar besked i den frågan separat.

3.2.3. Oskyddade trafikanter

I samrådshandlingen går det att läsa att *"ett viktigt projektmål är att förbättra förutsättningarna för gång- och cykeltrafik. I dagsläget finns ingen gång- och cykelväg längs med den aktuella sträckan, och det är riskfyllt att korsa vägen i rusningstrafik"*. Kommunen anser att det reviderade förslaget förtydligats i stor utsträckning vad gäller hur oskyddade trafikanter ska ta sig till och från hållplatser på ett säkert sätt på båda sidor om vägen, och gång- och cykelvägens tydligare koppling till samtliga hållplatslägen. Kommunen önskar generellt att detta utvecklas och illustreras ytterligare inför granskningskedet så att hela resan-perspektivet säkerställs i möjligaste mån.

4.2.2. Korsningspunkter och avfarter

I samrådshandlingen nämns att antalet korsningspunkter längs vägen ska minskas samt att befintliga korsningspunkter ska uppdateras. Korsningar till kommunala eller större vägar ersätts med korsningstyp C eller ögla. Enköpings kommun har identifierat följande korsningspunkter till kommunal eller större väg längs sträckan där kommunen vill lämna synpunkter:

Generellt

Sträckan från Hagalund/Enköpings företagspark till och med korsningen för infart till Sneby bergtäkt, har i det reviderade förslaget förändrats positivt på flera sätt. Utfarten från bostadsområdet Varghällar har stängts och samordnas med utfarten för Sneby 1:6 och i anslutning till denna förläggs en GC-bro. Kommunen ser dock fortsatt att föreslagen lösning längs denna inledande eller avslutande sträcka och anslutning till E 18 behöver studeras ytterligare för att säkerställa att vägplaneprojektet når rätt målbild vad gäller kapacitet.

Anslutning till Hagalund/Enköpings företagspark

I anslutningen till Hagalund/Enköpings företagspark kan det idag bli köbildning ut mot väg 55, och företagarna i området rapporterar om en problematisk trafiksituation. Detta skedde bland annat under möte mellan företagarna, Trafikverket, Region Uppsala och Enköpings kommun den 3 april 2020. Kommunen ser därför positivt på att trafiksäkerheten höjs genom en uppgradering av trafikplatsen och tillskapandet av en planskild passage för gång- och cykeltrafik.

Enköpings kommun har dock sedan 2018, inom ramen för vägplanearbetet, informerat Trafikverket om de utpekade verksamhetsområdena i östra Enköping – Hagalund/Enköpings företagspark, Sneby och Sneden 1:6 och att vägplanen behöver ta bättre höjd för utvecklingen i dessa områden. Enköpings kommun har under hösten 2020 genom konsult genomfört en trafikutredning för att analysera vilken trafik som de nya verksamheterna inom området antas generera. Trafikutredningen fungerade som underlag till kommunens tidigare samrådsyttrande och fanns även bifogad som bilaga till yttrandet. Kommunen har inte funnit några anledningar att ifrågasätta den egna utredningens slutsatser och skulle i det officiella materialet från Trafikverket vilja se vilka analyser som "fastslår att föreslagen korsningstyp är tillräcklig för beräknad årsmedeldygnstrafik" (s 18, Samrådsredogörelse 2021-09-20).

Kommunens utgångspunkt har varit och är alltså att hänsyn i högre grad ska tas till den exploatering som förväntas ske fram till 2040 inom Enköpings företagspark. Kommunens bild av framtida trafikflöden och deras målpunkter är i linje med den egna trafikutredningens, nämligen att endast omkring en femtedel av trafiken går till eller från Enköpings stad medan resterande del server regionen, Mälardalen och Mellansverige, vilket således torde driva upp de regionala trafiksiffrorna.

Kommunen vill även göra Trafikverket uppmärksamt på att Försvarsmakten expanderar kraftigt i Enköping och att Enköpings garnison ligger på ömse sidor E 18 inklusive mark som förvärvats och införlivats med garnisonen längst in i Enköpings företagspark. Efter genomfört samråd har det kommit signaler från garnisonen om att man efter 2022 då den sista etappen av kommunal infrastruktur anlagts inom företagsparken, kommer att börja nyttja trafikplatsen Hagalund/Enköpings företagspark för att kunna angöra sitt garnisonsområde från ytterligare ett håll. Detta var inte känt då kommunens lät ta fram sin trafikutredning.

Del av garnisonsområdet (inramad yta i väster) med angöringspunkt (röd) via Enköpings företagspark till riksväg 55.

Kommunen utgick från att Försvarsmakten och/eller Enköpings garnison varit remissinstans under de tidigare samråden, men kan inte se att så varit fallet. I den mån Försvarsmakten och Enköpings garnison inte remitterats inom vägplanearbetet ser Enköpings kommun det som väsentligt att så sker för att få Försvarsmaktens synpunkter på framtida kapacitetsbehov för såväl civil trafik till och från garnisonen som transporter till och från de militära övningsområdena.

Sneby bergtäkt

Kommunen anser att det reviderade förslaget innebär en förbättring mot dagens situation och har en kapacitet för närmaste årens flöden. Framtida planläggning- och exploateringsprojekt kommer att behöva omfatta eventuella uppgraderingar av korsningen. Dialog om detta kommer att föras med Trafikverket utanför vägplaneprojektet inom ramen för kommunalt planprograms- och detaljplanearbete. Se även nedan om busshållplatsen Östertorp.

Skolsta

Kommunen ser positivt på att Trafikverket har tagit till sig av synpunkter från boende och verksamma i Skolsta liksom från kommunen, angående tidigare föreslagen lösning i Skolsta. Det reviderade förslaget med två trevägskorsningar och tätare koppling mellan gångbron och busshållplatserna bedöms som en klar förbättring. Kommunen ser också positivt på föreslagen placering av pendlarparkeringen, ur den aspekten. Se vidare nedan om pendlarparkering.

Mindre anslutande vägar / 4.2.3. Sidovägar

I samrådshandlingen beskrivs utredningsområdet till övervägande del utgöras ”av ett levande jordbrukslandskap med fristående lantbruk och villor av både äldre och nyare karaktär. Bebyggelsen koncentreras till stor del i byar, med gårdarna mer eller mindre på rad längs vägen”. I vägplanen föreslås anslutningar till mindre anslutande vägar stängas och samordnas.

Kommunens bedömning är att de negativa konsekvenser för boende och verksamma längs sträckorna minskat i det reviderade förslaget.

Kommunens förhoppning är att Trafikverket fortsätter att se över de anslutningar som stängs samt hur sidovägar förläggas utmed väg 55, och att lösningar som inte avsevärt försvårar angöring för boende och de areella näringsverksamheterna utreds vidare och säkerställs. Kommunen anser att såväl boende som verksamma längs sträckan ska ha goda anslutningsmöjligheter till sina fastigheter och förutsätter att vägplaneprocessen kan skapa bästa möjliga avvägning mellan de enskilda och allmänna intressena, innan vägplanen antas.

4.2.4. Busshållplatser

Skolskjuts

Enköpings kommun vill framhålla att lämpliga ersättningshallplatser/lämplig lösning måste komma till i de fall hållplatser tas bort som används för skolskjuts, annars är det inte passande att ta bort hållplatser som används för skolskjuts.

Kommunen saknar kommentarer kring skolskjutshållplatser inom det reviderade materialet som skickats på kompletterande samråd.

Varghällar

Se nedan om Enköpings företagspark.

Östertorp

Hållplats Östertorp föreslås av Regionen och i Trafikverkets vägplan att tas bort på grund av dålig sikt på platsen och svårigheter att uppnå en säker passage över vägen. Enköpings kommun vill fortsatt framhålla att Sneby förväntas växa med många ytterligare arbetsplatser under perioden fram till 2040. Området kommer därmed att utgöra en utökad målpunkt.

Kommunen anser att det i den fortsatta vägplaneprocessen bör studeras ännu en gång om hållplatsen Östertorp verkligen inte går att ha kvar. Från hållplatsläget Enköpings företagspark är det en dryg kilometer till Östertorp och alternativ hållplats Blåhäll ligger på ännu längre avstånd. Enligt ULs resandestatistik har Blåhäll en avsevärt lägre resandestatistik jämfört med Östertorp. Nästkommande hållplats Sneby ligger omkring 750 meter från Blåhäll.

Enköpings företagspark

Kommunen ser positivt på att tidigare föreslagen planskild passage för gång- och cykelväg i Blåbo har flyttats till Enköpings företagspark och Varghällar. Därmed löses två av de brister som kommunen såg i det tidigare samrådsförslaget.

Vad gäller busshållplatsläget för trafiken in mot Enköping anser dock kommunen att ytterligare studier bör göras för att lokalisera denna hållplats närmare i anslutning till den nu föreslagna gång- och cykelbron, möjligen genom att flytta bron något österut. Dagens hållplatsläge i riktning mot Enköping stör utfart mot E 18 och mot Enköping från Enköpings företagspark liksom avfart från riksväg 55 ner på E 18 mot Västerås. Den innebär även att Företagsgatan måste korsas av oskyddade trafikanter för att nå den inom vägplanen planerade gång- och cykelvägen.

4.2.6. Gång och cykelväg

I samrådshandlingen går det att läsa att två olika typer av gång- och cykelväg projekteras. Enköpings kommun anser att en separerad gång- och cykelväg är att förorda som första alternativ. I andra hand ser kommunen att en bygdevägslösning kan fungera på sträckor där ÅDT förväntas vara låg och där oskyddade trafikanter inte vistas invid tung trafik.

Kommunens uppskattar att det reviderade samrådsförslaget har kortat ner sträckorna med blandad trafik betydligt, vilket är mycket positivt. Den enda sträckan med blandtrafik är numera i anslutning till ett enskilt bostadshus där trafikalen måste bedömas som mycket låga vad gäller motortrafik.

Detta har skett genom att gång- och cykelvägen i det reviderade förslaget löper på södra sidan hela vägen från Enköpings företagspark till Skolsta. Nackdelen med det är att boende längs sträckan Enköping-Sneby huvudsakligen finns norr om. Det är därför viktigt att fortsatt studera hur passager i plan kan ske på ett säkert sätt för oskyddade trafikanter inte bara vid hållplatser utan även där enskilda vägar kommer att ansluta till riksväg 55.

Kommunen ställer sig positiv till gång- och cykelbron i Skolsta, och vill understryka vikten av denna i koppling till det stora kollektivtrafikresande som sker till och från orten. Bron är även av vikt för passager till/från samhälle och skola på södra sidan om vägen och det rekreativområde som finns norr om vägen. Brons läge och korrigeringen av hållplatserna i anslutning till denna har förbättrats liksom helhetslösningen i Skolsta.

4.2.8. Viltstängsel och viltpassager

I det reviderade förslaget är placering och lösning för viltpassage densamma som i tidigare samrådsförslag. Kommunen vill poängtera att denna kommer att påverka landskapsbilden och önskar därför att den fortsatta vägplaneprocessen fördjupar studier av alternativa lösningar och noggrann utformning av landskapet i anslutning till en faunabro om detta alternativ kvarstår inför antagande av vägplanen.

Återigen vill kommunen påtala att det hade varit värdefullt med en reviderad plan- och miljöbeskrivning i de kompletterande samrådshandlingarna för att kunna ta del av vilka avvägningar som Trafikverket gjort i frågan sedan tidigare samråd. Som handlingarna är nu framgår av samrådsredogörelsen för sträckan Örsundsbro-Kvarnbolund (!) att faunabron i Sneby har prövats mot alternativ. Detta framgår dock inte av samrådsredogörelsen för sträckan Enköping-Litslena.

5.5.1. Vattenförekomster och enskilda vattentäkter

Generell synpunkt om dagvattenföroreningar

En stor källa till spridning av föroreningar till vatten är mikroplaster som kommer från bilar genom väg- och däckslitage. En del av dessa föroreningar når ut i vattenförekomsterna via vägdagvattnet. Vi vill påminna om att detta är en viktig förorening att ta hänsyn till vid hantering av dagvatten.

Kommunen noterar att Trafikverket som myndighet i enlighet med miljöbalken verkar för att miljö kvalitetsnormer uppfylls, men som verksamhetsutövare nöjer sig med icke-försämringskravet. Kommunen vill likväl påtala en förhoppning om de "något positiva konsekvenser" för dagvatten som eventuellt kan bli resultatet av vägplanens genomförande enligt tidigare samråds plan- och miljöbeskrivning.

Vad gäller vägdiken ser kommunen en risk i att naturliga rinnvägar i jordbrukslandskapet (diken) helt inlemmas i vägplanen som del i vägområdet. Inte vad gäller trummor och broar, men långsgående diken. Inom sträckorna i Enköpings kommun har detta identifierats på en mindre sträcka mellan Enköpings företagspark och Östertorp. Eftersom Trafikverket inte brukar acceptera tillkommande dagvatten från andra verksamheter i sina vägdiken, skulle det vara önskvärt att se över om denna mindre dikessträcka kan undantas från en sådan hållning, alternativt att den separeras från vägdiket.

5.5.3 Naturresurser

Kommunens välkomnar fortsatt dialog om masshantering under projektet.

5.5.6 Boendemiljö

Friluftsliv

Kommunen ser fram emot att få ta del av den uppdaterade bullerutredningen inför granskningsskedet av vägplaneprocessen.

Övriga upplysningar

Kommunalt vatten och avlopp

Kommunen ser positivt på att samråd kommer att ske med kommunens VA-avdelning under hela projekteringen för att säkerställa VA-ledningarnas funktion och säkerhet.

Pendlarparking

Kommunen ser positivt på att pendlarparkering i Skolsta har arbetats in i förslaget och att den har en så tät kontakt med gång- och cykelbron och dess anslutande busshållplatser. Rent generellt ser kommunen att det skulle kunna vara intressant att pröva att dela upp den i var sin hälften så stor på ömse sidor om vägen. Kommunen för ett resonemang kring detta på sträckan Örsundsbro-Kvarnbolund i Säva. Där förefaller det finnas större behov av det än i Skolsta.

Fortsatt dialog

Enköping kommun ser behov av och välkomnar fortsatt dialog kring vägplanerna.

Anna Hallberg
Enhetschef
Enköpings kommun

Tobias Viberg
Planarkitekt
Enköpings kommun

Kopia till:
Trafikverket